

2.3. Ekonomika

Na rozdíl od demografické oblasti, hodnocené v předchozí kapitole, jsou zdroje dat charakterizující hospodářství na úrovni jednotlivých obcí velmi omezené. Většina ukazatelů hospodářské statistiky, které ČSÚ nabízí na úrovni celé České republiky (či jednotlivých krajů), je založena na výběrových šetřeních, což neumožňuje získat a publikovat podrobné údaje za menší územní celky⁵. Tím jsou možnosti hodnocení hospodářského vývoje a rozdílů mezi venkovským a městským prostorem relativně limitované.

Hlavními zdroji dat na úrovni obcí je v ekonomické oblasti Registr ekonomických subjektů (RES) a Sčítání lidí domů a bytů z roku 2001, jehož výsledky však již nemusí po 8 letech dynamických změn v prostředí tržního hospodářství zcela přesně odpovídat aktuální situaci. Pro účely této analýzy proto byly tradiční zdroje dat ČSÚ doplněny o externí zdroje, jako například údaje o hospodaření obcí (MF ČR). Hospodářský vývoj každého regionu je úzce spjat také se situací na trhu práce, tomu je však věnována následující kapitola 2.4 Trh práce.

Jak již bylo výše zmíněno, podrobné údaje o zemědělství jsou založené na výběrových šetřeních a jsou dostupné nejvýše do úrovně okresů (viz kapitola 3.1). Proto není možné se této bezpochyby důležité součásti ekonomického života venkovských oblastí věnovat v územním vymezení, které bylo vybráno pro tuto kapitolu (tzn. vymezení založené na údajích o obcích).

Tab. 2.3.1 Vybrané ekonomické ukazatele

Zdroj: Český statistický úřad; Ministerstvo financí ČR

	Ekonomické subjekty ¹⁾ na 1 000 obyvatel		Statistické jednotky typu podnik ^{1, 2)} na 1 000 obyvatel		Intenzita podnikatelské aktivity ³⁾ (%)		Celkové příjmy obecních rozpočtů na 1 obyvatele ⁴⁾ (Kč)	
	V	M	V	M	V	M	V	M
ČR celkem	209	259	112	136	13,7	14,7	16 554	29 782
ČR bez Hl. m. Prahy	209	234	112	121	13,7	13,6	16 554	24 882
v tom kraje:								
Středočeský	231	244	128	130	15,9	14,8	17 262	22 959
Jihočeský	227	247	124	132	14,5	14,6	18 648	25 421
Plzeňský	217	253	113	132	13,1	13,8	20 279	29 345
Karlovarský	239	269	115	127	13,6	14,2	18 847	22 410
Ústecký	207	211	101	101	13,0	11,9	18 458	21 001
Liberecký	241	270	124	128	15,1	15,4	16 052	24 029
Královéhradecký	223	242	122	135	14,4	15,1	15 254	22 569
Pardubický	192	227	104	121	12,5	13,8	15 291	23 265
Vysočina	182	209	104	117	12,3	13,0	15 492	25 889
Jihomoravský	196	265	105	142	13,0	15,1	15 382	29 895
Olomoucký	188	225	95	116	12,4	13,3	15 011	24 368
Zlínský	203	242	110	129	14,4	14,8	15 024	23 692
Moravskoslezský	184	194	97	97	11,9	11,0	15 653	25 598

¹⁾ k 31. 12. 2008

²⁾ aktivní ekonomické subjekty dle statistických zjišťování a administrativních zdrojů

³⁾ podíl OSVČ a zaměstnavatelů na ekonomicky aktivních celkem k 1. 3. 2001 (Zdroj: SLDB 2001)

⁴⁾ v roce 2008

Je všeobecně přijímaným faktem, že jsou města centry ekonomického života regionů. O tom svědčí například počet obsazených pracovních míst podle výsledků sčítání lidu 2001, kdy venkovský prostor tvořil zhruba jen pětinu celkového počtu pracovních míst (podrobněji viz kapitola 2.4.). Aktuálnější údaje v této územní podrobnosti nejsou ze zjišťování ČSÚ k dispozici. Nepřímě můžeme využít údaje o počtech zaměstnanců v členění podle obce místa výkonu práce uvedeného v pracovní smlouvě, které každoročně zjišťuje ministerstvo financí jako jeden z podkladů pro stanovení podílu jednotlivých obcí na celostátním výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů (např. vyhláška 276/2009 Sb. Ministerstva financí ČR).

Tyto údaje za rok 2008 také potvrzují ekonomickou převahu měst nad venkovem, stejně jako to, že ve všech krajích s výjimkou Moravskoslezského kraje byla míra nezaměstnanosti ve venkovských oblastech vyšší než v městských. Proto soukromé podnikání pro venkovské oblasti nabývá o to většího významu. Intenzita **podnikatelské aktivity** je ve městě a na venkově velmi podobná, a pokud neuvažujeme Hlavní město Prahu, pak je na venkově dokonce i mírně vyšší (dle dat v roce 2001). Malé rozdíly mezi městským a venkovským prostorem v tomto ohledu potvrzují také údaje o počtech ekonomických subjektů,

⁵ Jedinou výjimku tvoří Praha, která je zároveň nejen obcí, ale také krajem a regionem soudržnosti.

jejichž velkou většinu tvoří právě fyzické osoby a drobní podnikatelé, a těch je (v relaci na obyvatele) ve městech a na venkově relativně stejný počet.

V každém kraji je však situace odlišná a stejně tak různě probíhají i hospodářské změny. Například v krajích s absencí jednoho velkého ekonomického centra či nízkou četností ekonomických subjektů ve městech je rozdíl mezi městem a venkovem v počtu ekonomických subjektů na obyvatele poměrně malý. Jedná se například o Ústecký, Moravskoslezský nebo Středočeský kraj. V těchto regionech je rovněž relativně nízký rozdíl mezi městem a venkovem v počtech zaměstnanců (na obyvatele) a vyšší intenzita podnikatelské aktivity na venkově než ve městech. Naopak na východě republiky, tj. ve zbývajících moravských regionech a Pardubickém kraji, jsou rozdíly mezi městem a venkovem poměrně veliké⁶.

Pokud porovnáme všechny venkovské oblasti mezi sebou, pak lze říci, že podnikatelsky aktivnější jsou obyvatelé venkovských obcí Středočeského, Jihočeského, Libereckého, Královéhradeckého a Zlínského kraje. Naopak spíše méně aktivními jsou v této souvislosti venkovské oblasti v Ústeckém kraji a na Moravě (jedná se o regiony s nejvyšší nezaměstnaností). Nejvíce zaměstnanců je zaměstnáno na území venkovských obcí Středočeského kraje, a to jak absolutně (jedná se o nejlidnatější venkovský prostor všech krajů), tak spolu s Karlovarským a Moravskoslezským krajem i relativně v přepočtu na obyvatele.

Tab. 2.3.2 Ekonomické změny v letech 2001 až 2008

	Růst celkového počtu ekonomických subjektů (%)		Počet nově vzniklých ekonomických subjektů na 1 zaniklý subjekt		Růst počtu ekonomických subjektů			
					ve zpracovatelském průmyslu napojeném na primární sektor ¹⁾ (%)		v terciárním sektoru (%)	
	V	M	V	M	V	M	V	M
ČR celkem	28,7	20,1	2,4	2,5	16,1	15,7	31,6	20,1
ČR bez Hl. m. Prahy	28,7	18,9	2,4	2,3	16,1	12,3	31,6	18,2
v tom kraje:								
Středočeský	37,3	24,4	2,6	2,5	24,9	17,2	42,3	25,2
Jihočeský	27,2	15,8	2,3	2,2	11,6	8,1	28,0	14,6
Plzeňský	27,4	23,5	2,4	2,8	13,3	11,4	31,5	23,8
Karlovarský	26,7	21,4	2,7	2,6	7,4	5,6	27,5	23,2
Ústecký	26,6	18,4	2,3	2,3	9,9	12,2	27,0	16,3
Liberecký	28,0	18,7	2,4	2,6	17,6	14,6	31,6	19,9
Královéhradecký	27,9	16,3	2,5	2,2	17,9	7,0	28,7	15,4
Pardubický	32,9	19,8	2,5	2,3	27,4	23,4	30,7	17,3
Vysočina	25,6	20,1	2,3	2,4	13,7	9,5	27,6	19,4
Jihomoravský	27,7	22,2	2,4	2,5	17,6	18,5	30,6	22,4
Olomoucký	19,9	12,4	2,2	2,0	8,2	4,0	22,9	12,5
Zlínský	21,9	13,6	2,0	2,1	6,9	6,0	29,1	13,3
Moravskoslezský	30,6	16,2	2,4	2,2	22,4	14,4	32,4	13,0

¹⁾ OKEČ 15 až 22 (potravinářství, tabákový, textilní a kožedělný průmysl, výroba obuvi, zpracování dřeva (kromě nábytku), korkařská a košíkářská výroba, papírenský průmysl a tisk)

Výrazně aktivnější, pokud jde o zakládání nových ekonomických subjektů, byli v letech 2001 až 2008 obyvatelé venkovských oblastí (a to především českých regionů) než obyvatelé měst. Z nich zcela výsadní postavení měl Středočeský kraj, kde se každý rok zvýšil počet ekonomických subjektů o více než 4 %. Naopak nejpomaleji rostl počet registrovaných subjektů v Olomouckém kraji (přesto však stále výrazně rychleji než v městském prostoru kraje).

⁶ Při těchto porovnáních však nesmíme zapomínat na to, že v Jihomoravském kraji je součástí městského prostoru také město Brno, což výrazně zvyšuje odlišnost tohoto prostoru oproti venkovským obcím.

Tab. 2.3.3 Odvětvová struktura ekonomiky¹⁾ k 31. 12. 2008

	Počet statistických jednotek typu podnik celkem		z toho sektor ¹⁾ (%)						Zpracovatelský průmysl napojený na primární sektor ²⁾ na 1 000 obyvatel	
			primární		sekundární		terciární			
	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M
ČR celkem	348 534	997 055	12,5	2,4	33,1	24,2	54,1	73,0	7,8	6,3
ČR bez Hl. m. Prahy	348 534	740 857	12,5	3,0	33,1	26,5	54,1	70,1	7,8	5,8
v tom kraje:										
Středočeský	71 105	87 912	9,0	2,5	31,6	26,7	59,0	70,4	7,8	6,3
Jihočeský	31 104	50 876	16,8	4,3	30,8	26,4	52,0	68,9	9,0	7,0
Plzeňský	23 430	47 614	15,2	3,0	28,9	24,8	55,5	71,7	7,3	5,6
Karlovarský	8 692	29 582	9,5	2,5	27,3	22,1	62,6	74,6	5,9	4,6
Ústecký	18 574	65 826	12,3	2,5	30,5	26,4	56,5	70,5	4,9	3,8
Liberecký	14 835	40 636	11,4	2,4	33,7	31,5	54,7	65,8	7,6	6,0
Královéhradecký	24 113	48 043	13,5	3,6	31,7	28,4	54,4	67,6	7,8	7,2
Pardubický	21 791	37 075	13,1	3,0	34,9	28,3	51,7	68,3	8,1	5,9
Vysočina	23 787	33 694	17,9	5,0	33,7	28,2	48,1	66,5	8,7	7,1
Jihomoravský	41 180	107 382	11,6	2,6	37,3	24,9	50,7	72,1	7,8	6,9
Olomoucký	24 407	44 680	12,0	2,9	34,5	26,1	53,2	70,7	6,7	5,7
Zlínský	24 075	48 165	11,3	3,5	40,2	28,9	48,1	67,1	10,4	7,7
Moravskoslezský	21 441	99 372	12,4	2,7	31,4	25,3	55,7	71,6	7,0	4,4

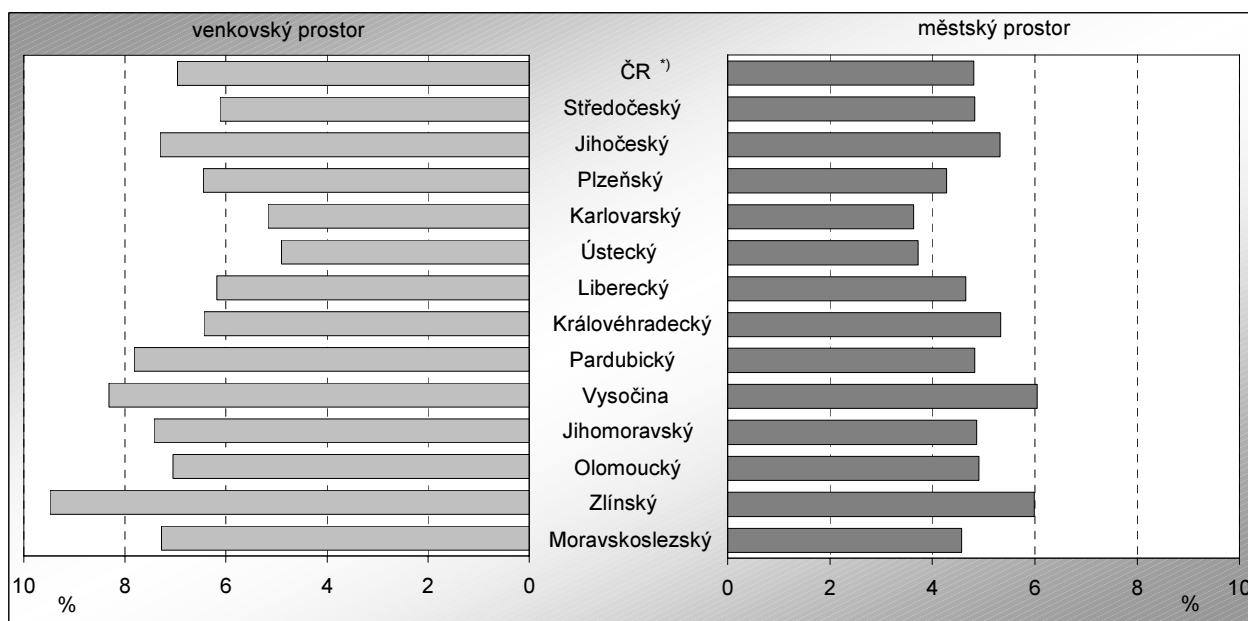
¹⁾ dle kraje sídla statistické jednotky typu podnik

¹⁾ u 0,4 % subjektů v ČR nelze určit sektor podle OKEČ

²⁾ OKEČ 15 až 22 (potravinářství, tabákový, textilní a kožedělný průmysl, výroba obuvi, zpracování dřeva (kromě nábytku), korkařská a košíkářská výroba, papírenský průmysl a tisk)

Pokud jde o **odvětvovou strukturu ekonomiky**, pak se potvrzuje, že v tradičně zemědělsky vnímaných venkovských oblastech Vysočiny, Jihočeského či Plzeňského kraje, je podíl primárního sektoru relativně vysoký. Na druhou stranu je překvapivé, že odvětvová struktura v moravských venkovských regionech je výrazně vychýlena směrem k sektoru průmyslu a primární sektor zde zaujímá v porovnání se zbytkem ČR spíše nižší podíl z celkového počtu ekonomických subjektů. Nicméně relativně velký podíl v těchto regionech připadá na zpracovatelský průmysl napojený na primární sektor.

Graf 7 Podíl zpracovatelského průmyslu napojeného na primární sektor na celkovém počtu ekonomických subjektů k 31. 12. 2008

¹⁾ Česká republika bez Hlavního města Prahy

Vzhledem k tomu, že většinu ekonomických subjektů tvoří fyzické osoby bez zaměstnanců, jsou rozdíly v této kategorii mezi městem a venkovem a mezi kraji navzájem určující i pro již výše zmíněný celkový počet ekonomických subjektů. Pokud jde o **drobné a malé podniky** (do 50 zaměstnanců), které jsou tolik důležité pro flexibilní poptávku na regionálním trhu práce, jsou již rozdíly mezi městem a venkovem mnohem větší

(ve prospěch městského prostoru). A stejně jako v případě odvětvové struktury, i zde se ukazuje, že mezi venkovem na západě a na východě ČR existují výrazné rozdíly. Ve venkovských oblastech na západě sídlí drobných a malých podniků relativně více než na východě (s výjimkou Plzeňského kraje) a podobně je tomu i u obchodních společností. Olomoucký kraj jako celek se řadí spíše mezi regiony s nižším počtem fyzických osob, relativně nevýrazným počtem drobných a malých podniků ve venkovských oblastech.

Tab. 2.3.4 Ekonomické subjekty¹⁾ podle počtu zaměstnanců k 31. 12. 2008

	na 1 000 obyvatel									
	Bez zaměstnanců (vč. neuvedeno)		Mikropodniky (1 - 9 zaměstnanců)		Malé podniky (10 - 49 zaměstnanců)		Střední podniky (50 - 249 zaměstnanců)		Velké podniky (250 a více zaměstnanců)	
	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M
ČR celkem	92,7	105,5	15,0	23,4	3,4	5,1	0,6	1,4	0,1	0,3
ČR bez Hl. m. Prahy	92,7	94,3	15,0	20,7	3,4	4,6	0,6	1,3	0,1	0,2
v tom kraje:										
Středočeský	106,4	104,9	17,2	19,8	3,5	4,3	0,6	1,2	0,1	0,2
Jihočeský	103,8	103,6	15,6	22,3	3,5	4,7	0,7	1,3	0,0	0,3
Plzeňský	95,6	104,0	13,5	21,0	3,0	4,8	0,6	1,4	0,1	0,3
Karlovarský	93,8	102,5	15,6	19,4	4,2	4,0	1,0	1,1	0,1	0,2
Ústecký	81,3	78,5	15,6	17,6	3,5	3,6	0,6	1,0	0,1	0,2
Liberecký	102,8	102,1	16,3	20,4	3,7	4,2	0,7	1,2	0,0	0,2
Královéhradecký	102,1	106,7	15,7	21,6	3,3	4,8	0,6	1,3	0,1	0,2
Pardubický	86,6	93,7	13,6	20,7	3,2	5,0	0,7	1,5	0,1	0,2
Vysočina	87,3	91,3	13,5	19,3	3,0	4,6	0,7	1,6	0,0	0,3
Jihomoravský	86,7	107,7	14,6	26,4	3,5	6,0	0,6	1,5	0,0	0,3
Olomoucký	78,3	88,2	13,5	20,9	3,1	4,9	0,6	1,3	0,0	0,2
Zlínský	91,8	98,8	14,2	23,2	3,5	5,4	0,6	1,6	0,0	0,3
Moravskoslezský	77,9	73,6	14,9	18,0	3,5	3,8	0,5	1,0	0,1	0,2

¹⁾ dle kraje sídla statistické jednotky typu podnik

Zajímavým poznatkem je relativně vysoký počet subjektů neziskového sektoru ve venkovských oblastech v porovnání s městskými obcemi. Více je těchto subjektů samozřejmě ve městech, nicméně v přepočtu na obyvatele je jejich četnost na venkově větší (a to hlavně díky největší skupině těchto subjektů: sdružením a jejich organizačním složkám). V Ústeckém kraji je takto měřená občanská participace relativně nízká jak ve městech, tak na venkově.

Tab. 2.3.5 Ekonomické subjekty¹⁾ podle právní formy k 31. 12. 2008

	na 1 000 obyvatel									
	Soukromí podnikatelé ¹⁾		Samostatně hospodařící rolníci a zemědělští podnikatelé		Obchodní společnosti		Neziskový sektor ²⁾		Zahraniční osoby	
	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M
ČR celkem	81,4	94,1	9,0	2,0	9,9	27,3	5,0	4,0	2,2	4,7
ČR bez Hl. m. Prahy	81,4	88,5	9,0	2,2	9,9	19,7	5,0	4,0	2,2	3,7
v tom kraje:										
Středočeský	94,3	98,0	7,5	2,0	14,0	18,5	4,5	4,0	3,1	4,8
Jihočeský	85,8	97,5	12,4	3,1	11,0	20,1	7,1	5,1	2,2	3,1
Plzeňský	77,8	92,3	9,2	2,1	8,9	22,0	7,0	4,8	4,9	6,9
Karlovarský	79,5	88,3	5,3	1,7	12,1	19,4	3,9	3,7	10,5	11,3
Ústecký	71,3	73,6	9,1	1,7	9,8	15,0	3,5	2,8	3,5	5,6
Liberecký	91,9	96,8	9,1	1,8	11,4	19,0	5,1	3,8	2,2	4,1
Královéhradecký	87,0	100,2	11,5	3,2	10,3	19,3	6,4	5,1	1,7	3,1
Pardubický	75,9	91,3	8,9	2,4	8,0	18,1	5,0	4,4	1,5	2,0
Vysočina	71,8	86,9	11,9	3,5	6,9	15,4	6,3	5,1	1,3	2,3
Jihomoravský	77,6	95,5	8,8	2,5	10,0	32,5	3,9	4,0	1,2	3,8
Olomoucký	72,6	86,8	6,9	2,1	6,6	17,4	4,7	4,4	0,9	1,6
Zlínský	84,5	95,2	8,6	3,1	8,4	22,6	4,4	4,0	0,8	1,5
Moravskoslezský	74,1	72,8	7,7	1,5	8,0	15,1	3,5	2,9	0,8	1,7

¹⁾ dle kraje sídla statistické jednotky typu podnik

¹⁾ soukromí podnikatelé podnikající dle živnostenského nebo jiného zákona

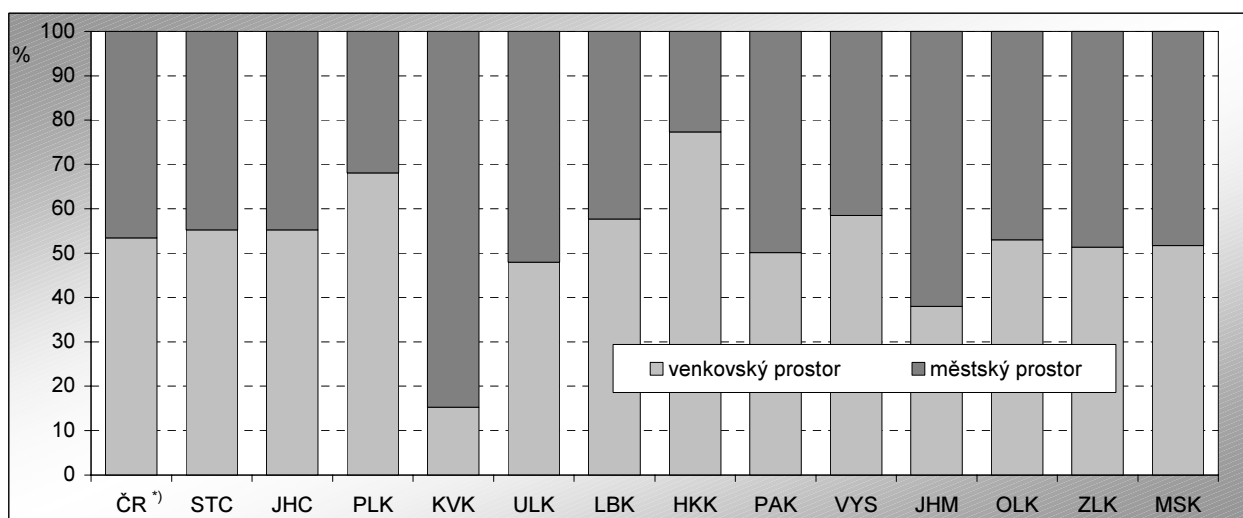
²⁾ nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, sdružení, organizační jednotky sdružení a církevní organizace

Tab. 2.3.6 Kapacita hromadných ubytovacích zařízení v roce 2008

	Počet lůžek na 1 km ²								Místa pro stany a karavany na 1 km ²	
	v hromadných ubytovacích zařízeních celkem		v hotelech a penzionech		v kempch, chatových osadách a turistických ubytovnách		v ostatních ubytovacích zařízeních ¹⁾			
	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M
ČR celkem	3,3	15,7	1,5	10,1	0,9	1,8	1,0	3,8	0,5	1,1
ČR bez Hl. m. Prahy	3,3	11,0	1,5	6,2	0,9	1,8	1,0	3,1	0,5	1,1
v tom kraje:										
Středočeský	1,8	8,2	0,6	5,9	0,6	1,0	0,6	1,4	0,6	0,7
Jihočeský	3,4	14,4	1,2	6,2	1,2	2,0	1,0	6,1	1,2	2,5
Plzeňský	2,8	7,5	1,2	4,4	0,8	1,5	0,8	1,7	0,4	1,1
Karlovarský	1,9	26,9	1,0	18,3	0,3	1,1	0,5	7,4	0,2	1,0
Ústecký	2,4	7,7	1,0	4,2	0,9	1,6	0,5	1,9	0,5	0,6
Liberecký	10,3	22,3	5,9	11,3	1,5	7,0	2,9	4,0	0,7	1,5
Královéhradecký	9,1	10,9	5,0	5,3	1,7	2,8	2,5	2,8	0,8	2,4
Pardubický	2,6	12,2	1,0	5,0	1,0	1,7	0,7	5,5	0,3	0,8
Vysočina	2,0	6,5	0,7	3,1	0,5	1,2	0,7	2,2	0,4	0,5
Jihomoravský	2,2	11,4	0,9	7,3	0,9	1,6	0,5	2,4	0,6	1,1
Olomoucký	2,6	9,4	0,9	4,5	0,9	1,7	0,8	3,2	0,1	0,5
Zlínský	3,8	9,3	1,6	5,9	0,9	1,4	1,3	2,0	0,2	0,5
Moravskoslezský	4,0	6,7	1,8	3,7	0,9	0,9	1,3	2,1	0,2	0,7

¹⁾ léčebné lázně, rekreační a školicí zařízení podniků (odborových svazů), ubytování apartmánového typu a jiná ubytovací zařízení, která vylučují lůžkovou kapacitu pro cestovní ruch (např. domovy mládeže, vysokoškolské koleje, podnikové ubytovny apod.).

Kapacity ubytovacích zařízení v sobě do značné míry odrážejí turistickou atraktivitu regionu. Díky tomu lze počet lůžek využít i jako určité měřítko turistické obliby jednotlivých regionů. Na druhou stranu turistická atraktivita území často významně ovlivňuje ubytovací kapacity nejen na území dané obce, ale i obcí okolních. Hotely a penziony, které tvoří největší část lůžkových kapacit ubytovacích zařízení, se koncentrují ve městech a vzhledem k tomu, že se jedná o menší území, je zde hustota lůžek mnohem vyšší než na venkově. I uvnitř městského a venkovského prostoru v rámci kraje však existují velké rozdíly. Pokud se podíváme na celkové počty lůžek ve městech a venkově, zjistíme, že ve většině krajů jsou podíly obou prostorů velmi vyrovnané (tj. okolo 50 %). Pouze v Královéhradeckém a Plzeňském kraji je velmi výrazný podíl venkovského prostoru a naopak v Karlovarském a Jihomoravském kraji významně převládá městský prostor.

Graf 8 Podíl městského a venkovského prostoru na lůžkových kapacitách hromadných ubytovacích zařízení daného kraje v roce 2008

^{*)} Česká republika bez Hlavního města Prahy

Tab. 2.3.7 Veřejné rozpočty¹⁾ v letech 2003 až 2008 (roční průměr)

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

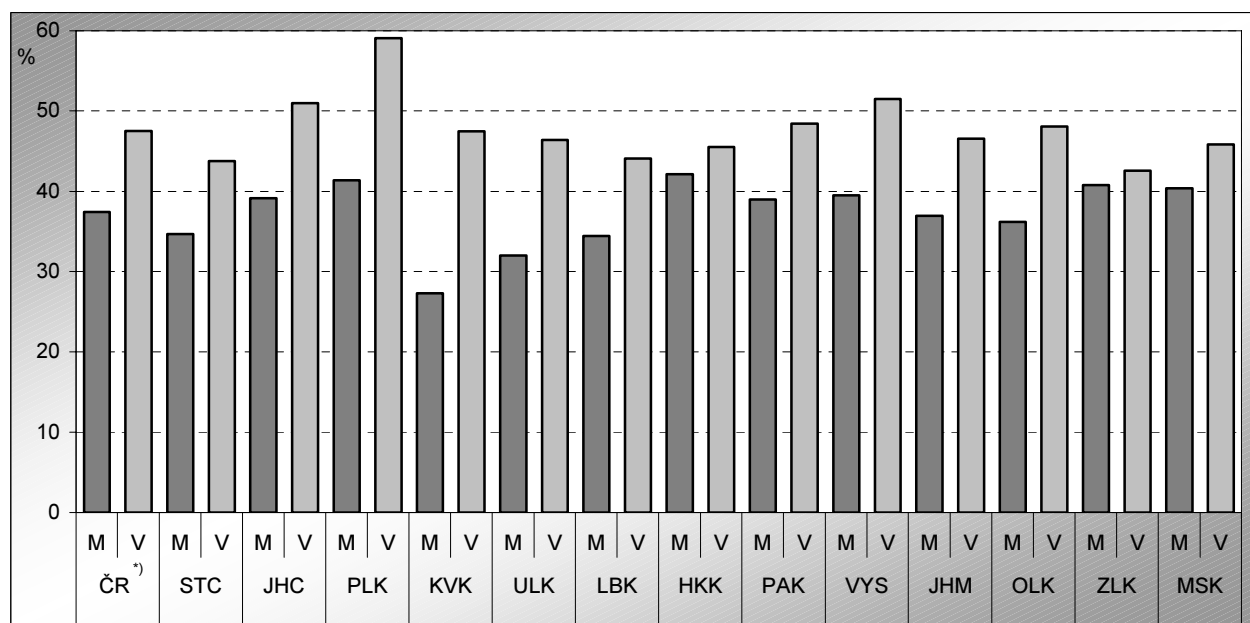
	Daňové příjmy na 1 obyvatele (Kč)		Podíl na výdajích celkem (%)				Saldo příjmů a výdajů na 1 obyvatele (Kč)		Podíl salda příjmů a výdajů na příjmech celkem (%)	
			běžné výdaje		kapitálové výdaje					
	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M
ČR celkem	7 944	14 579	63,4	71,1	36,6	28,9	394,6	197,0	2,5	0,7
ČR bez Hl. m. Prahy	7 944	11 139	63,4	72,9	36,6	27,1	394,6	129,6	2,5	0,6
v tom kraje:										
Středočeský	8 293	9 967	60,1	71,9	39,9	28,1	514,2	166,3	3,1	0,7
Jihočeský	8 168	10 223	64,4	71,9	35,6	28,1	-41,2	313,2	-0,2	1,3
Plzeňský	8 224	13 913	64,2	69,1	35,8	30,9	413,5	387,2	2,4	1,5
Karlovarský	8 592	10 147	69,2	74,4	30,8	25,6	649,2	410,8	3,7	1,9
Ústecký	8 440	10 040	68,5	79,9	31,5	20,1	770,7	434,4	4,2	2,0
Liberecký	8 080	10 209	70,3	71,6	29,7	28,4	278,0	132,5	1,7	0,6
Královéhradecký	7 801	9 660	66,2	75,6	33,8	24,4	272,0	282,2	1,9	1,4
Pardubický	7 778	9 774	62,2	73,9	37,8	26,1	580,0	207,5	3,9	1,0
Vysočina	7 410	9 839	61,5	73,6	38,5	26,4	29,7	597,0	0,2	2,6
Jihomoravský	7 900	14 241	59,5	68,4	40,5	31,6	440,3	-243,0	2,9	-0,9
Olomoucký	7 702	10 655	64,8	71,4	35,2	28,6	448,8	26,3	3,0	0,1
Zlínský	7 358	9 825	61,9	73,2	38,1	26,8	301,6	-0,9	2,1	-0,0
Moravskoslezský	7 686	12 131	65,8	74,5	34,2	25,5	515,6	-152,2	3,6	-0,6

¹⁾ obecní rozpočty (tzn. bez rozpočtů krajů a dobrovolných svazků obcí)

Příjmy (a tím i výdaje) **obecních rozpočtů** jsou velmi výrazně ovlivněny pravidly pro rozpočtové určení daní a také celkovými daňovými příjmy státního rozpočtu. Rozdíly mezi jednotlivými venkovskými a městskými oblastmi tak jsou dány především velikostí strukturou obcí v regionu. Například na západě České republiky jsou daňové příjmy přepočtené na obyvatele vyšší, než ve venkovských oblastech na východě, kde je obecní struktura více rozdrobená. V Ústeckém, Karlovarském a Středočeském kraji jsou rozdíly mezi příjmy venkovských a městských rozpočtů menší, než například v Jihomoravském, Plzeňském nebo Moravskoslezském kraji, kde příjmy velkých krajských měst výrazně zvyšují průměr celého městského prostoru. Výrazný růst daňových příjmů obecních rozpočtů v posledních letech byl vyvolán jednak změnou pravidel rozpočtového určení daní (navíc směrem ke zvýšení podílu menších obcí - proto rostly příjmy venkovských obcí rychleji než měst) a také celkovým ekonomickým růstem, díky kterému se zvýšily celkové daňové příjmy státního rozpočtu, z nichž obce získávají příslušný podíl.

Graf 9 Nárůst daňových příjmů obecních rozpočtů na 1 obyvatele mezi roky 2003 a 2008

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, výpočty ČSÚ

¹⁾ Česká republika bez Hlavního města Prahy